

فاطمه طاری بخش

خبرنگار

حوزه زنان و خانواده از آن دست موضوعات و مسائلی است که در سال‌های اخیر بیش از گذشته مورد توجه فعالان دانشجویی قرار گرفته است به شکلی که می‌توان رشد تعداد نشریات در این حوزه و افزایش کیفیت را رصد کرد. نگاهی به مطالب منتشرشده نشان

دانشگاه

نشریات دانشجویی در حوزه زنان و خانواده چه می‌گویند؟

هویت: دغدغه مشترک نشریات دخترانه دانشجویان

و مدیرمسئولی تینا حاج محمدی، نشریه حوا در دانشگاه الزهرا به سردبیری و مدیرمسئولی نرگس عابدینی و نشریه ریحانه دانشگاه صنعتی اصفهان به سردبیری زهرا تفتی و مدیرمسئولی یونس فرزین مقدم میهمان صفحه نشریات امروز فرهیختگان هستند.»

رفته و در کنار صحبت از چگونگی انتشارشان از دغدغه‌های آنها سوال کرده است. «نشریه صداااا در دانشگاه امیرکبیر به سردبیری فرناز اینانلو و مدیرمسئولی مریم مهریان، نشریه نساء اولین نشریه شکل جامعه اسلامی دانشجویان به سردبیری معصومه محمدزاده

از تنوع دیدگاه‌ها و تکرر مطالبات دانشجویان دختر دانشگاه‌های کشور است که تلاش دارند با استفاده از فرصت نشریات دانشجویی بخشی از ماموریت مطالبه‌گری خود را دنبال و پیگیری کنند. در این گزارش «فرهیختگان» سراغ چهار نشریه دانشجویی در حوزه زنان

فاطمه طاری بخش

خبرنگار

عضو هیات تحریریه و طراح نشریه صداااا :

هویت حقیقی یک زن را بررسی می‌کنیم

یک خانم که در این رشته تحصیل می‌کند بتواند در آن حضور پیدا کند، از این مسائل تا مسائلی که در سطح جامعه به وجود می‌آید مثل ورود بانوان به ورزشگاه‌ها و غیره سعی می‌کنیم که به آن بپردازیم.»
حسینی تصریح کرد: «ما در انجمن اسلامی نشریات زیادی داریم که در حوزه‌های مختلف کار می‌کنند. در انجمن چندین سال است که گفتمان‌مان مردم‌سالاری دینی است. حوزه‌ای که جای آن خالی است بحث حوزه زنان بود و به این نتیجه رسیدیم که به‌طور تخصصی به این موضوع بپردازیم و کارگروهی نیز تشکیل دادیم که کارگاه‌ها و سمینارهای مختلف در آن برگزار می‌شود.»
اودر باره خط‌فکری نشریه مطرح کرد: «ما بیشتر در این هشت‌سال روی هویت زنان کار کردیم و این هویت زنانه‌ای که مطرح می‌کنیم این است که ما یک زن و مرد داریم که در انسانیت و ارزش‌ها باهم برابرند و تفاوتی ندارند. اما تفاوت‌هایی از نظر زیستی و روانی دارند ما متناسب با این موضوع هویت حقیقی یک زن را بررسی می‌کنیم، تا ببینیم که این هویت چه نمودی در مسائل مختلف پیدا خواهد کرد. در اصل هویت زنانه در حضور اجتماعی، حضور سیاسی، حضور در خانواده و مسائل مختلف ما قائل به این نیستیم که جامعه و ساختارهای ما باید تفکیک شوند به زنان و مردان اما به این قائلیم که جنسیت اثرگذار است. در این راستا باید ساختارهای ما به این سمت برود که ارزشی برای هویت زنانه قائل شود. ما به جای اینکه به زنان بگوییم که بالاترین قدرت، یعنی قدرت نرم در دست زنان است و برای آن ارزش قائل باشیم، معتقدیم که قدرت سخت ارزش است. و زنان باید تلاش کنند تا به این قدرت سخت برسند که این طور نیست.» وی درباره مسائل اولویت‌دار این نشریه گفت: «اولویت ما این است که مسائل گوناگون در حیطه‌های مختلف را به عینک هویت زنانه نگاه کنیم. مساله‌ای که ما در این نظام داریم این است که خانواده را به زن محدود کردیم و با عنوان زن و خانواده همیششه از آن یاد می‌کنیم، درصورتی که مرد نیز در نظام خانواده نقش مهمی دارد. ما این موضوعات را کم‌رنگ کردیم، باعث می‌شود نگاه به اسلام نیز تغییر کند، مثلا صداااا و سیما

معمولا به حوزه زن پرداخت ناقصی دارد با الگوهایی را نشان می‌دهد که ابرزن را به تصویر می‌کشد. زنی را نشان می‌دهد که فرزندان زیادی دارد و همزمان نیز شغال است و دکنتری دارد. زن نیز تصور می‌کند که اگر این‌طور نباشد زن کاملی نیست.» حسینی به برنامه‌های آینده نشریه اشاره و خاطرنشان کرد: «با توجه به اینکه در انجمن اسلامی دانشجویان شورای مرکزی تصمیم می‌گیرد که با چه روندی نشریه را ادامه دهد اما ما به هویت پرداختیم و به رویکرد و روندی رسیدهایم و اگر بچه‌ها مایل به ادامه این روند باشند، مباحثی که در گفت‌وگو مطرح شد، از فضای تئوری فاصله می‌گیرند و به فضای عملی وارد خواهند شد.»

او درباره هدف گذاری که برای این نشریه در نظر دارند اظهار کرد: «ما نسبت به نهادهای حوزه زنانی در دانشگاه مطالبه گر هستیم و بحث نقش زن در اسلام را نیز تبیین می‌کنیم. بحثی که در حال حاضر در دانشگاه مهم است، این است که جایگاهی به نام مشاور زنان در ریاست دانشگاه داریم که در عموم دانشگاه به آن توجهی نمی‌شود. شخصی را صرفا نمایشی در این جایگاه قرار می‌دهند که نه با دانشجویان ارتباط دارد و نه با بیرون دانشگاه، درصورتی که اگر به این موارد توجه شود در جلساتی که در سطح دانشگاه برگزار می‌شود و در تمام تصمیم‌گیری‌های زن‌ی وجود خواهد داشت که مسائل را از دید زنانه می‌بیند. برای مثال ساختارهای کارگاه و آزمایشگاه‌های ما با توجه به اینکه رشته فنی مهندسی است، به شکلی نیست که

سردبیر نشریه ریحانه:

به دنبال تکمیل پازل هویتی زن در خانواده و الگوها هستیم

مختلف مثل زن و خانواده می‌توان دنبال کرد.» وی درمورد نحوه انتخاب موضوعات نشریه بیان کرد: «دغدغه ما این است که یک‌سری موضوعاتی در جامعه به وجود آمده است که ممکن است اصل دغدغه زنان نباشد و یک نشریه نمی‌تواند به آن نپردازد. ما به‌عنوان یک دانشجو درباره چنین مسائلی دیدگاه و تحلیلی داریم و موضوعاتی نیز وجود دارد که در سطح جامعه نیست اما باید باشد. این مورد یکی از اهدافی است که در انتخاب موضوعات آن را درنظر می‌گیریم. به موضوعاتی که در جامعه در حوزه زنان وجود دارد، توجه می‌کنیم و اگر دانشجویی از این موضوع استقبال کند به آن می‌پردازیم و آن را تحلیل می‌کنیم. همان‌طور که در دو شماره آخر نیز چنینی موضوعاتی را بررسی کردیم. دیدگاه دیگری نیز وجود دارد که چه مسئولی مهم است و چه تفکراتی باید در جامعه وجود داشته باشد که در اثر بی توجهی این مسائل فرعی شدند. نگاهی نیز بر الگوپردازی و الگوها در مقالات خواهیم داشت.» تفتی درباره خط‌فکری که این نشریه در پیش گرفته است اضافه کرد: «در خط اصلی نشریه بیشتر بحث هویتی است و هر گوشه از زن را که به آن بپردازیم گویا به گوشه‌ای از پازل هویتی او می‌پردازیم و خط‌فکری نشریه نیز به دنبال تکمیل این پازل هویتی چه در خانواده و چه در پیروی از الگوهاست.»

مدیرمسئول نشریه نسا:

دغدغه اصلی‌مان دغدغه جمعیت است

نشریه اول به تمامی این موضوعات پرداختیم. در این راستا که مطالب را قشر گسترده‌تری بخوانند و محتواسازی و اثرگذاری اجتماعی صورت بگیرد، باید از رسانه استفاده کنیم. برای ما بسیار اهمیت داشت که این رسانه به سبک جدیدی باشد تا بتوانیم در قالب یک محتوا و طرح متفاوتی به مخاطب نمایش دهیم به همین خاطر صفحه‌ای در اینستاگرام نیز راه‌اندازی کردیم.» حاج محمدی در ادامه در باره خط‌فکری این نشریه افزود: «بحث گفتگمانی که ما داریم این است که وقتی الگویی برای خانم‌ها عنوان می‌کنیم، چه ویژگی‌هایی برای الگوپردازی داریم. هر زنی بسته به شرایطی که دارد و اینکه چه امکانات و پتانسیلی دارد، باید بتواند فعالیت داشته باشد. یک زن می‌تواند علاوه بر اینکه در خانواده هسبر و مادر است، نقش پررنگی در حضور اجتماعی داشته باشد. هم می‌تواند شغال بوده و در اجتماع کشتگر باشد. اما اینکه رابطه و نسبت این موارد با هم چطور است، اهمیت دارد. الگویی که ما می‌سازیم باید الگویی پویا باشد. ما صرفا مباحث را حول زنان مطرح نمی‌کنیم و بر این عقیده‌ایم که زنان و مردان در کنار یکدیگر تکمیل‌کننده خانواده هستند.»

مدیرمسئول نشریه نسا درباره دغدغه‌های این نشریه و برنامه‌های آتی آن عنوان کرد: «دغدغه اصلی ما بحث جمعیت است و ما در هر جلسه و مطالبه‌ای تبیین کردیم که مساله موردنظر تا چه حد روی بحث جمعیت و فرزندآوری تاثیر می‌گذارد. براساس همین موضوع باید به دیدگاه درستی در حوزه جمعیت برسیم. برخلاف اینکه همه در مورد جوانی جمعیت صحبت می‌کنند و تبدیل به کلیشه شده است؛ نشریه ما دیدی کارشناسی و دقیق و همراه با راهکار اجرایی به این موضوع دارد. ما در قشر جوان مساله ازدواج را داریم و ازدواج زمینه فرزندآوری است و این مساله‌ای است که ددغه بسیاری از جوانان است که در شماره بعدی به این موضوع خواهیم پرداخت. در نهایت نیز به بحث جمعیت می‌رسیم که ابعاد مختلفی از آن را بررسی می‌کنیم.»

مدیرمسئول و سردبیر نشریه حوا:

حوا به دنبال ارائه الگویی از زن مسلمان است

کنیم.» عابدینی خط فکری نشریه را این‌طور تشریح کرد و گفت: «خط فکری که ما به دنبال آن هستیم این است که یک الگویی از بانوی مسلمان ارائه دهیم. این الگو در زمینه‌های شغلی، تحصیلی و اجتماعی درنظر گرفته می‌شود و نگاه‌مان براساس ارزش‌های ملی و مذهبی کشور است.»
او با تاکید بر اینکه در این نشریه موضوعات مختلفی را مورد بررسی قرار داده‌اند، اظهار داشت: «موضوعات و مسائل مختلفی مانند خشونت خانگی، دخترانگی، اشتغال زنان، خانه‌داری، مادر بودن و... در نشریه مورد بررسی قرار می‌گیرد. ما سعی کردیم که معرفی کتاب نیز درباره این موضوعات داشته باشیم. با زاننی مصاحبه می‌کردیم که با الگوی بانوی مسلمان توانسته بودند به موفقیت برسند. از طریق این مصاحبه نیز الگویی برای دختران دانشجو تعریف کردیم و در ادامه نیز برای عموم بانوان این الگو را تشریح کردیم. امسال نشریه حوا دومین نشریه برتر دانشجویان کشور شد و امیدواریم این روند را ادامه دهیم و قدم موثری در این حوزه برداریم.»
سردبیر نشریه از تولید یادگستی در حوزه زنان خبر داد و اضافه کرد: «در ادامه روند نشریه تغییراتی برای مخاطبان خواهیم داشت. به‌عنوان مثال یادگستی منتشر خواهیم کرد یا بیشتر روی مسائل حقوقی که از دغدغه‌های مهم حوزه زنان در کشور است، بررسی‌هایی انجام خواهیم داد. این مسائل نیاز واقعی جامعه است و باید به صورت حقوقی فقهی به آن پاسخ دهیم و خلاهایی که در این زمینه‌ها وجود دارد رفع شود. قصد ما این است که در شماره‌های بعدی نشریه این دغدغه‌ها را از ابعاد مختلف مورد بررسی قرار دهیم.»

نشریه دانشجویی حوا از سال ۱۳۹۶ و در دانشگاه الزهرا شروع به کار کرد. این نشریه از دیگر نشریه‌های فعال در این حوزه است که زیرنظر انجمن اسلامی دانشجویان این دانشگاه منتشر می‌شود. این نشریه در ۳ سرویس اجتماعی، فقهی حقوقی و فیزیولوژی مطالب خود را منتشر می‌کند که در آخرین فصلنامه خود که در زمستان ۱۴۰۰ منتشر شد به بررسی مانند برده‌داری نوین زنان در دنیای امروز، آزادی عقیده شعارگونه در غرب و... پرداخته است. نرگس عابدینی، مدیرمسئول و سردبیر نشریه حوا، درباره نشریه و اهداف آن گفت: «نشریه حوا اهدافی که برای این نشریه داشتیم شامل بررسی مسائل حوزه زنان با رویکرد جامعه‌شناسی، حقوقی و روانشناختی و تحلیلی خردادهایی که در مسائل اجتماعی برای زنان پیش می‌آیند، پاسخ به شبهات فقهی و حقوقی در حوزه زنان، بررسی و شناسایی مطالبات حوزه زنان در سطح کشوری یا منطقه‌ای، آشنایی دانشجویان با رسانه‌هایی که در این حوزه وجود دارد، می‌شود. سعی کردیم که بخشی از نشریه نیز مختص پایان‌نامه‌ها و مقالاتی که در حوزه زنان و خانواده است، باشد. یعنی ما سیر تاریخی و نقش آفرینی‌های تاریخی زنان را تبیین و تشریح و همچنین الگوی تراز بانوی مسلمان و اندیشمند را معرفی می‌کنیم. بانوانی که موفق و نمونه هستند را نیز در نشریه معرفی می‌کنیم.»
او درباره تغییر روند نشریه طی این مدت بیان کرد: «ابتدا روند نشریه به این صورت بود که موضوع کلی انتخاب و پیرامون آن یادداشت‌هایی نوشته می‌شد. اما از شماره ۸ نشریه به بعد سعی کردیم که نظمی به نشریه بدهیم و نشریه سرویس‌بندی شد و سعی کردیم که از جنبه جامعه‌شناسی، فرهنگی، فیزیولوژیکی، حقوقی نشریه را طبقه‌بندی کنیم و موضوع کلی انتخاب شده را در سرویس‌های مختلف از همان دیدگاه بررسی